Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

α) Ἡ Ἐκκλησία τῶν εἰς Νίζναν Γραικῶν νὰ μὴν ἐνοχλῆται εἰς οὐδὲν καὶ νὰ εἶναι ἐλευθέρα ἀπὸ πᾶσαν δόσιν καὶ πᾶσαν ἔμμεσον ἢ ἄμεσον ἐπήρειαν.

β) Τῆς Νίζνας οἱ Γραικοὶ νὰ ὦσιν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἀπολύτως ἀνενόχλητοι καὶ κἂν εἷς νὰ μὴ τοὺς κάμνῃ κἂν ἓν κακὸν ἢ ἄδικον. Νὰ μὴ καταβάλωσι κἂν ἓν εἶδος φόρου, μήτε νὰ δίδουν ἄλογα πρὸς μετακίνησιν στρατιωτῶν ἢ ἄλλων βασιλικῶν ἀποσκευῶν. Ὡσαύτως αἱ αὐλαὶ καὶ τὰ ὀσπίτιά των νὰ μὴν ὦσι ποτὲ καταλύματα στρατιωτῶν.

γ) Τῶν ἀποθανόντων Γραικῶν τὴν περιουσίαν κἂν εἷς ξένος, παρὰ μόνον οἱ συγγενεῖς ἐκείνων, καὶ εἰς ἔλλειψιν τούτων, οἱ σύντροφοί των νὰ κληρονομῶσι.

δ) Νὰ ταξειδεύωσιν ἀνενόχλητοι διὰ ἐμπορικάς των ὑποθέσεις, ὅταν καὶ εἰς ὅποιον μέρος τῆς Ρωσσίας θελήσουν.

ε) Ἡ εἰς Νίζναν ἐκκλησία, ὡσαύτως καὶ οἱ λειτουργοὶ καὶ ὑπηρέται αὐτῆς νὰ μὴν ὑπόκεινται εἰς τὸν πρωτοϊερέα ταύτης τῆς πόλεως, ἢ ἄλλον τινὰ Ἡγούμενον, ἀμμὴ εἰς τοὺς κατὰ καιρὸν μητροπολίτας τῆς Κιοβίας. Οὗτοι μόνον νὰ ἔχωσι τὴν ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν νὰ κρίνωσι τὰς μεταξὺ ἐκείνων τῶν ἐκκλησιαστικῶν διαφοράς.

ζ΄) Οἱ κατὰ Νίζναν Γραικοὶ νὰ ἔχωσιν ἴδιον βουλευτήριον, ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὸ τῆς πόλεως καὶ ἰδίους, παρὰ τῶν ἰδίων ἐκλελεγμένους βουλευτάς. Οὗτοι νὰ θεωροῦν καὶ νὰ ἀποφασίζουν πᾶσαν μεταξὺ αὐτῶν συμβαίνουσαν διαφοράν, ἐξαιρουμένων μόνων τῶν κεφαλικῶν ἁμαρτημάτων.

Ταῦτα εὐδοκοῦντες καὶ προστάζοντες νὰ διαφυλάττωνται πάντοτε ἀπαρασαλεύτως, δίδομεν τὸ παρὸν χρυσόβουλλον τῇ κατὰ Νίζαν τῶν Γραικῶν Κοινότητι . . .».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

266

1710(?)–1714(?) – « . . . τοῦ σοφωτάτου διδασκάλου καὶ μεγάλου ῥήτορος τῆς . . . Ἐκκλησίας κυρίου Σ π α ν τ ω ν ῆ, Διασάφησις τῆς κατὰ τριμοιρίαν κληρονομίας ἐνόμου ὑποθέσεως»,

ἐν *65*, σ. 172–173, ἐν *122*, σ. 452–455 καὶ ἐν *39*, σ. 21–23.

«Ὅταν ἀποθάνῃ θάτερον μέρος τοῦ ἀνδρογύνου, εἴτε ὁ ἀνήρ, εἴτε ἡ γυνή, ἐπὶ ἑνὶ καὶ μόνῳ ἀνηλίκῳ παιδί, εἶτα ἀποθάνῃ καὶ τὸ ἀνήλικον, τότε γίνεται ἡ τριμοιρία, καὶ τὸ μὲν ἓν μέρος λαμβάνει τὸ ζῶν μέρος, εἴτε πατὴρ εἴτε μήτηρ· τὸ δὲ ἄλλο μέρος λαμβάνουσιν οὐχ ἁπλῶς οἱ συγγενεῖς, ἀλλὰ πάππος ἢ μάμμη καὶ τὸ τρίτον δίδεται εἰς ἔξοδα καὶ μνημόσυνα τῶν ἀποιχομένων· ὅταν δὲ πάππος ἢ μάμμη οὐχ ὑπάρχῃ, δὸς εἰπεῖν καὶ πρόπαππος ἢ προμάμμη, οἱ ἄλλοι συγγενεῖς τοῦ θανόντος μέρους οὐ κληρονομοῦσιν, ἀλλὰ τὸ ζῶν μέρος ἐκ τοῦ ἀνδρογύνου, εἴτε πατὴρ εἴτε μήτηρ· ὅταν δὲ ἀποθάνῃ ἓν μέρος τοῦ ἀνδρογύνου, ἢ ὁ ἀνήρ, ἢ ἡ γυνή, καὶ καταλειφθῶσι πολλὰ παιδία ἀνήλικα, εἶτα ἀποθάνωσι καὶ τὰ παιδία, εἰ καὶ ἀνήλικα εἰσί, τότε χώραν ἡ τριμοιρία οὐκ ἔχει· διότι θανόντος τοῦ ἑνὸς παιδίου, κληρονομοῦσι τὰ λοιπὰ ἀδέλφια καὶ ὁ ζῶν γονεύς, ὁ πατὴρ ἂν τύχῃ, ἢ μήτηρ ὥστε ἔλλειψεν ἐνταῦθα ἡ τριμοιρία. Ὅτι ὁ νόμος λέγει, ὅτι οἱ ἀνιόντες, οἱ προσεχέστατοι δηλαδὴ (ἂν δὲν εἶναι προσεχεῖς γονεῖς, πατήρ, ἢ μήτηρ δηλονότι) τότε καλοῦνται οἱ πορρωτέρω, πάππος ἢ μάμμη καὶ οἱ ἀμφιθαλεῖς ἀδελφοί, καὶ τὰ παιδία προαποθανόντων ἀμφιθαλῶν ἀδελφῶν, ὅλοι αὐτοὶ κληρονομοῦσι τὸν τελευτήσαντα, ὥστε ὁποῦ τὸ ζῶν μέρος ἐκ τοῦ ἀνδρογύνου προσεχὴς γονεὺς ὤν, καὶ τὰ ζῶντα ἀδέλφια τοῦ ἀποθανόντος παιδίου κληρονομοῦσι καὶ ὄχι ἄλλος τις. Λοιπὸν ἐνταῦθα ἡ τριμοιρία χώραν οὐκ ἔχει. Ἡ τριμοιρία μάλιστα εἶναι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μεταγενεστέρα νομοθεσία καὶ ῥητῶς διαλαμβάνει, ὅταν μετὰ θάνατον ἑνὸς μέρους τοῦ ἀνδρογύνου καταλειφθῇ ἓν καὶ μόνον παιδίον ἀνήλικον, τότε νὰ γίνεται ἡ τριμοιρία· πολλῶν δὲ ὄντων, εἰ καὶ ἀνηλίκων παιδίων, τοῦ ἑνὸς θανόντος (οὐ γὰρ ἐν ταὐτῷ ὅλ' ἀποθνήσκουσι) τὰ λοιπά του ἀδέλφια καὶ ὁ ζῶν γονεὺς κληρονομοῦσιν, ὁμοῦ καὶ τὰ παιδία, εἰ τύχῃ, προαποθανόντων ἀδελφῶν, ὡς προείρηται, καὶ ὄχι ἄλλος τις, ὥστε διεκόπη ἐνταῦθα ἡ τριμοιρία, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν χώραν οὐκ ἔχει ἐνταῦθα. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων κατὰ σπουδήν, ἣν καταβήβληκα κατεσκεμμένως καὶ προσωπικῶς, ὅτι μάλιστα περὶ τὰς νομικὰς διατάξεις.

Ἐρωτήματα παρὰ τοῦ ἁγίου Δημητριάδος . . . λυθέντα παρὰ τοῦ αὐτοῦ διδασκάλου Σ π α ν δ ω ν ῆ.

Ἐρ. Ὅταν ἀποθάνῃ θάτερον μέρος τοῦ ἀνδρογύνου ἐπὶ ἑνὶ παιδὶ ἀνηλίκῳ εἶτα ἀποθάνῃ καὶ τὸ ἀνήλικον παιδίον, πῶς δεῖ γενέσθαι τὴν διανομήν ;

Ἀπ. Δῆλον, ὅτι τριμοιρία γίνεται τότε καὶ τὸ μὲν ἓν μέρος δίδεται εἰς τὴν κήδευσιν καὶ τὰ μνημόσυνα τῶν ἀποιχομένων, τὸ δὲ ἕτερον μέρος λαμβάνει ὁ ζῶν γονεὺς τοῦ παιδίου καὶ τὸ ἄλλο μέρος λαμβάνουσιν οἱ γονεῖς τοῦ θανόντος μέρους ἐκ τοῦ ἀνδρογύνου.

Ἐρ. Αἱ προγαμιαῖαι καὶ μετὰ γάμον δωρεαὶ τοῦ ἀνδρὸς συνεισφέρονται εἰς τὴν διανομὴν τῆς τριμοιρίας ;

Ἀπ. Αἱ μὲν προγαμιαῖαι δωρεαὶ πάντως μετὰ τῆς λοιπῆς περιουσίας τῆς θανούσης γίνονται κληρονομία τοῦ καταλειφθέντος παιδός· εἶτα, καὶ τοῦ παιδὸς ἀποθανόντος, γίνεται ἡ τριμοιρία, ὡς εἴρηται, συναριθμουμένων καὶ τῶν προγαμιαίων δωρεῶν. Αἱ δὲ μετὰ γάμον δωρεαί, ἐπεὶ μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς δωρεὰ οὐκ ἔρρωται, ἂν ὁ ἀνὴρ θελήσῃ, ἀναλαμβάνει ταύτας· εἰ δὲ παραιτηθῇ, γίνονται καὶ αὗται κληρονομία τοῦ παιδός, οὗτινος θανόντος, συνεισφέρονται καὶ αὗται εἰς τὴν τριμοιρίαν.

Ἐρ. Προσέτι εἰς πόσους χρόνους περιλαμβάνεται ἡ ἀνηλικιότης τοῦ παιδός ;

Ἀπ. Τοῦτο ἐστὶν ἀδιόριστον· λέγεται δέ, ὅτι ἀνηλίκου θανόντος τοῦ παιδὸς γίνεσθαι τὴν τριμοιρίαν.

Ἐρ. Ἐὰν οὐχ ὑπάρχῃ τῷ θανόντι μέρει τοῦ ἀνδρογύνου πάππος ἢ μάμμη, τύχῃ δὲ θεῖος μόνον ἁπλῶς, τί γίνεται τότε ;

Ἀπ. Ὁ θεῖος οὐδὲν ὅλως λαμβάνει, ἀλλὰ τὸ ζῶν μέρος, ὁ γονεὺς δηλαδὴ μόνος ἐστὶ κληρονόμος.

Ἐρ. Ἐάν τις ἀποθάνῃ, ζῶντος τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, προσκαλοῦνται ἆρα γε εἰς τὴν κληρονομίαν καὶ οἱ ἐκ τῶν αὐτῶν φύντες γονέων, ἢ μόνος ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ κληρονομοῦσιν ;

Ἀπ. Ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ μόνον τότε ὑπάρχουσι κληρονόμοι.

Ἐρ. Ἐὰν δέ, προτελευτήσαντος τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρός, ὑπάρχωσι πάππος καὶ μάμμη, ὑπεισέρχονται καὶ οὗτοι μετὰ τῶν ἀδελφῶν τοῦ τεθνηκότος, ἄπαιδος ὄντος δηλαδή, εἰς τὴν κληρονομίαν, ἢ οὔ ;

Ἀπ. Ὑπεισέρχονται.

Ἐρ. Πατὴρ καὶ μήτηρ ἐπροίκισαν θυγατέρα· ἀπέθανεν ὁ πατήρ, μετὰ καιρὸν ἀπέθανε καὶ ἡ θυγάτηρ ἄπαις· ἆρα γε πρέπει ἡ μήτηρ νὰ λάβῃ πρῶτον τὰ ὅσα δέδωκε χάριν προικός, εἶτα νὰ μερίσῃ ἐπίσης μετὰ τῶν ἐπιλοίπων αὐτῆς τέκνων, ἤτοι τῶν τῆς ἀποθανούσης θυγατρὸς ἀδελφῶν ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

'Απ. Οὐχί· ἀλλ' ὅλη ἡ περιουσία τῆς θανούσης μερίζεται ἐπίσης τοῖς αὐταδέλφοις καὶ τῇ μητρί. Τὰ αὐτὰ ἐννοοῦνται καὶ εἰς τὴν δευτερογαμοῦσαν μητέρα.
'Ερ. 'Επειδὴ ὁ ἀνεψιός, υἱὸς ἀμφιθαλοῦς ἀδελφοῦ ὑπάρχων, καὶ τρίτου ὢν βαθμοῦ, προτιμᾶται τοῦ ἑτεροθαλοῦς ἀδελφοῦ ;
'Απ. Ναί, προτιμᾶται· φησὶ καὶ γὰρ ὁ νόμος ρητῶς, ἀδελφῶν ἀμφιθαλῶν καὶ παίδων τοιούτων ἀδελφῶν μὴ ὑπόντων, τότε οἱ ἐκ διαφόρων γονέων ἀδελφοὶ κληρονομοῦσι τὸν ἐξ ἑνὸς γονέων ὄντα ἀδελφὸν αὐτῶν. 'Ενταῦθα δὲ τοὺς θείους οὐ συμπεριλαμβάνει ὁ νόμος».

267

1710–1715. 'Αφοριστικὸν Γράμμα ἐκ χφ. Κριτίου, σ. 105–107,
ἐν *20*, Β' σ. 27.

« . . . σκοτισθέντες γὰρ οὗτοι <οἱ χριστιανοὶ> ὑπὸ τοῦ διαβόλου . . . συμπλοκαῖς παρανόμοις παραδιδόασιν ἑαυτοὺς καὶ ἐκτελοῦσιν ἄθεσμα καὶ ἀπηγορευμένα συνοικέσια, οἵτινες . . . μεσιτείας ἐξωτερικὰς μετέρχονται . . . διαβάλλουσι τὴν ἀρχιερωσύνην παρὰ τοῖς κρατοῦσι . . .».

268

1711. Φιρμάνιον περὶ ἀσυδοσίας καὶ ἐλευθερίας τῶν Ἁγιορειτῶν,
μνημ. ἐν *190*, σ. 21, (19/22).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

269

1711. Συμφωνητικὸν παχτώσεως χωραφίου ἐν Νάξῳ,
ἐνώπιον τοῦ ἱερέως Στεφάνου Μελισσουργοῦ, κατατεθὲν εἰς τὴν καγγελλαρίαν, ἀνέκδοτον, ἐν ΕΒΕ Τμ. χφφ. Ξ 102.

« . . . (ὁ κοπιαστὴς) νὰ τὸ τραφοκοπήσῃ καὶ νὰ τὸ φυτέψῃ ἀμπέλι, καλὰ καὶ τιμημένα, νὰ ἀρέσῃ κάθε καλοῦ γεωργοῦ, καὶ φυτεύωντάς το καθὼς ἄνωθεν γράφομεν, τὴν ἰντράδα, ὁποῦ ξαποστείλῃ ὁ Θεός, νὰ πέρνῃ ὁ ἀφεντότοπος ἀπὸ κάθε τρία τὸ ἕνα καὶ ὁ κοπιαστὴς τὰ δύο. Καὶ διὰ κανέναν καιρὸν (ἂν) δὲν ἐθέλασι εἶσθαι κοντέντοι ἢ τὸ ἕνα μέρος ἢ τὸ ἄλλο, νὰ ἀποκοβγένεται τὸ ἀμπέλι, νὰ πληρώνῃ ὁ ἀφεντότοπος τὰ δύο μερίδια τοῦ ἀμπελίου τοῦ κοπιαστῆ, ἢ τῶν κληρονόμων του, καὶ νὰ τὸ πέρνῃ μοναχικὰ ὁ ἀφεντότοπος. Ἔτζι ἔμειναν κοντέντοι καὶ ἀναπαμένοι, τόσο τὸ ἕνα μέρος, ὡσὰν καὶ τὸ ἄλλο. Καὶ ὁ ἀνηλογήσας, νὰ πληρώνῃ τῆς εὑρισκομένης ἀφεντίας ρεάλια δέκα. Πληρώνωντας καὶ μὴ πληρώνωντας, πάλι τὸ παρὸν νὰ ἔχῃ τὸ βέβαιον καὶ ἀχάλαστο, διὰ μαρτυρίας τοῦ ἄνωθεν . . .».

270

1712. Πρακτικὸν ἀπὸ 29 'Ιουνίου τῶν μαστόρων τοῦ χωρίου Ἁρμολίων τῆς Χίου, τῆς «λαγηνικῆς τέχνης», (τσουκαλάδες, γαβαθάδες, σικλάδες, κανατάδες),
δι' οὗ διορίζουν δύο πρωτομαστόρους τοῦ ρουφετίου, ἔχοντας ἐξουσίαν, ἐν περιπτώσει παρακοῆς τῶν μαστόρων, νὰ τοὺς ἐκδιώκουν τῆς τέχνης των καὶ νὰ τοὺς τιμωροῦν *«μὲ τὴν κρίσιν»*, ἐν *161*, σ. 90–91.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ